

564-2551 Liikasenperän asemakaava

Laaja lapsivaikutusten arviointi

25.6.2026

**YHDYSKUNTA- JA
YMPÄRISTÖPALVELUT**

OULU

1. Laaja lapsivaikutusten arviointi asemakaavahankkeessa

Asemakaavahankkeen aikana arvioidaan kaavan olennaisia vaikutuksia. Laaja lapsivaikutusten arviointi tehdään aina hankkeissa, joilla tunnistetaan olevan merkittäviä, suoria vaikutuksia lapsiin ryhmänä. Laaja lapsivaikutusten arviointi voidaan tehdä vaikutusten määrittämiseksi ja arvioimiseksi missä tahansa hankkeessa, jolla tunnistetaan olevan mahdollisia vaikutuksia lapsiin ryhmänä. Tilanteissa, joissa vaikutukset lapsiin ovat vähäisiä tai välillisiä, voidaan valita myös suppeampi lapsivaikutusten arviointi osana muuta kaavan vaikutustenarviointia.

Lapsivaikutusten arvioinnin eli LaVan tarkoitus on tunnistaa ja tarkemmin arvioida hankkeen vaikutuksia lapsiin ja lapsiperheisiin. Suunnitteluprosessin aikana tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia pyritään hillitsemään tai poistamaan jatkosuunnittelussa. Lapsivaikutustenarviointia voidaan täydentää suunnittelun edetessä.

Arviointimenettely on käytössä Oulun kaupungin kaikilla toimialoilla kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti (KH 20.12.2021 § 417).

2. Kaavan valmistelija ja muut lapsivaikutusten arviointiin osallistuvat

Lapsivaikutusten arvioinnin on laatinut kaavahankkeen projektipäällikkö Leena Soudunsaari. Arviointi on käytetty kaavoituksen lapsivaikutusten arvioinnin asiantuntijan Suvi Jänkälän kommentteilla.

3. Hankkeen tiedot

Asemakaavan tavoite ja tarkoitus

Asemakaavan suunnittelun lähtökohtana on Oulun kaupungin maankäytön toteuttamisohjelma 2024–2028 (MATO). Tavoitteena on laatia alueelle yleiskaavan mukainen asemakaava.

Asemakaavassa suunnitellaan Liikasen kaupunginosaan uusi pientalovaltainen asuinalue ja kehitetään alueen viherysteyksiä ja virkistysmahdollisuuksia huomioiden alueella jo olevat ulkoilureitit sekä alueen luonto- ja maisema-arvot.

Samaan aikaan asemakaavan suunnittelun kanssa laaditaan alueen katujen, liikenteen, ympäristön, hulevesien, liikunnan sekä energia- ja vesihuollon yleissuunnitelmat. Lisäksi kaavaehdotusvaiheessa on laadittu alustava katusuunnitelman ja ympäristösuunnitelman luonnos.

Kaavahankkeen aikataulu ja osallistumismenettelyt

Kaavan laatiminen on käynnistetty lähtökohtien selvittämisellä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli mielipiteiden esittämistä varten nähtävillä 13.10.–13.11.2023.

Asemakaavaluonnos oli mielipiteiden esittämistä varten nähtävillä 3.1.–3.2.2025. Tänä aikana osallisten oli mahdollista ottaa kantaa suunnitelmiin ja esittää niistä mielipiteensä. Kaava-asiakirjojen nähtävilläolosta kuulutettiin kaupungin verkkosivuilla ja lehti-ilmoituksella Kalevassa. Kaavaluonnoksen nähtävilläolonaikana järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuus 13.1.2025.

Kun kaavaluonnos on pidetty nähtävillä ja siitä on saatu mahdolliset mielipiteet, suunnittelu etenee kaavaehdotuksen laatimiseen. Kaavaehdotus valmistuu alkusyksyllä 2026, jolloin se asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi. Tavoitteena on, että kaavamuutos on lainvoimainen vuoden 2026 lopussa.

Nykytilan kuvaus

Asemakaava-alue sijaitsee Liikasen kaupunginosassa noin seitsemän kilometrin etäisyydellä Oulun keskustasta. Suunnittelualue rajautuu lännessä Alakyläntiehen, etelässä Raitotiehen, idässä Ruskotunturintiehen ja pohjoisessa metsäalueeseen. Alueen itäpuolella sijaitsee Ruskotunturin laskettelukeskus ja länsipuolella Pöllönkankaan koulu ja päiväkotia, päivittäistavarakauppa sekä rivi- ja omakotitaloja. Suunnittelualueen koko on noin 65 ha.

Liikasenperä on suurimmaksi osaksi rakentamatonta metsää, jota on hoidettu metsätalous-, virkistys- ja ulkoilualueena, ja jossa kulkee myös kaupungin ulkoilureitti. Alueella on kaksi päätyttyä yksityistietä, Liikasantie ja Kivikankaankuja, ja jonkin verran haja-asutusta. Suunnittelualue on pääosin asemakaavoittamatonta lukuun ottamatta vähäistä määrää Alakyläntien varressa sijaitsevaa puisto-, katu- ja kevyelle liikenteelle varattua aluetta sekä Ruskotunturintien läheisyydessä sijaitsevaa urheilu- ja virkistyspalvelualueita.

Kaavaehdotus

Asemakaavassa alueelle osoitetaan 1–2-kerroksista rakentamista erillispientalojen (AO) ja asuinpientalojen (AP, AP-5) tonteilla.

Alueen kokoojakatu Liikasenperäntie liittyy Alakyläntiehen Pöllönkankaan Kuovtien liittymän kohdalla. Kokoojakadun varrelle sijoittuu Alakyläntien liittymän läheisyyteen palveluasumisen korttelialue (PA) ja päiväkotia varten osoitettu palvelurakennusten korttelialue (P), sekä liikerakennusten korttelialue (KL). Kokoojakadun varrella on lisäksi asuinpientalojen (AP, AP-5) korttelialueita.

Erillispientalojen tontit (AO) sijoittuvat alueen itä-länsisuunnassa halkaisevan Liikasenperänpuiston ympärille sekä alueella olevan nykyisen Liikasantien läheisyyteen. Liikasantie säilytetään mahdollisimman pitkälti nykyisellään sorapintaisena, ja sitä reunustavaa vanhaa puustoa säilytetään. Liikasantie, jonka nimi muuttuu Liikasenkujaksi, Liikasenraitiksi ja Pääkkösenraitiksi, on katualuetta, joka on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi alueen osaksi, jolla tontille

ajo on sallittu (pp/t). Vanhan paikallisesti arvokkaan Liikasen tilan (sr-20) ympärille jätetään väljyyttä.

Alueelle muodostuu toimiva ja tehokas katuverkko, joka täydentää nykyistä verkkoa. Asemakaavaratkaisu edistää kestävästä liikkumisesta (kävely, pyöräily, joukkoliikenne). Kokoojakatu Liikasenperäntien vieritse kulkee jalankulun ja pyöräilyn yhteys. Kiertoliittymän läheisyydessä oleva Alakyläntien nykyistä linja-autopysäkkiä parannetaan ja Raitotielle rakennetaan uusi linja-autopysäkki.

Suunnitelma kehittää alueen viheryhteyksiä ja virkistysmahdollisuuksia. Liikasenperänpuisto on alueen keskeinen virkistysalue, jonne sijoittuu alueen hulevesien hallinnan kannalta olennainen pääuoma. Ympäristösuunnitelmassa puistoon on esitetty hulevesialtaaseen liittyvää oleskelutasannetta ja kuntoilupuistoa.

Liikasenperän koillisosassa sijaitseva valaistu kuntoreitti säilyy nykyisellä paikallaan. Alueelta on yhteydet kuntoreitille useasta kohtaa. Hiihtäjille on osoitettu pysäköintialue Kivikankaankujan pysäköintialueelle (LP). Alakyläntien länsipuolelta on suunniteltu kuntoreittiyhteys nykyiselle kuntoreitille pohjoispuolisen alikulun kautta.

Alueen koillisosaan muodostuva Päivänkierronpuisto säilyy muilta osin luonnontilaisena ja yhtenäisenä lähivirkistysalueena, jolla on ympäristö- ja maisema-arvoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja hoitamisessa (VL-4). Liikasenperän itäreunalle toteutetaan Lopakkaajan kunnostussuunnitelman mukaisia hulevesien hallintarakenteita. Suunnittelualueen eteläosaan muodostuu suojaviher- ja lähivirkistysalue Illansuunpuisto.

4. Lapsivaikutusten arvioinnin tarve ja menetelmä

Hankkeessa todettiin, että suunnitelmasta tarvitaan laaja lapsivaikutusten arviointi. Kysymyksessä on kokonaisvaltainen muutos alueella. Alueelle todennäköisesti

muuttaa uusia lapsiperheitä. Lasten ja nuorten itsenäinen liikkuminen lisääntyy uusien sujuvien ja turvallisten jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien myötä. Lasten liikkumismahdollisuudet luonnossa säilyvät, mutta alueelle tulee uusi katuverkko, joka muuttaa alueen luonnetta rakennetummaksi.

Vaikutukset koskevat kaikkia suunnittelualueen ja välittömän vaikutusalueen lapsia ja lapsiperheitä.

Arviointimenetelmä

Lapsivaikutuksia arvioidaan suhteessa Yleissopimukseen lapsen oikeuksista. Asemakaavoilla on tunnistettu olevan mahdollisesti vaikutuksia koskien seuraavia aihealueita ja artikloja:

- Lapsen hyvinvointi, vapaa-aika ja arki (LOS 26 art., 27 art., 31 art.)
- Huolenpito, suojaaminen ja turvallisuus (LOS 6 art., 16 art., 19 art., 33 art., 34 art., 36 art., 37 art.)
- Ihmissuhteet, identiteetti ja haavoittuva asema (LOS 2 art., 8 art., 14 art., 30 art., 9 art., 10 art., 15 art., 22 art., 23 art., 30 art.)
- Terveys (LOS 24 art.)
- Koulutus ja varhaiskasvatus (28 art., 29 art.)

Vaikutusten arvioimisessa käytetään apuna taulukkotyökalua, johon kootut vaikutukset ja toimenpiteet on kuvattu seikkaperäisesti ja saavutettavasti tämän dokumentin kohdassa 5. Asemakaavan lapsivaikutukset.

Kaavan sisällöstä riippuen vaikutukset arvioidaan olemassa olevan aineiston ja tiedon pohjalta tai tehdään tarpeellisia lisäselvityksiä.

Arviointimenetelmä on laadittu Oulun kaupungin kaupunkiympäristöpalvelujen käyttöön ja perustuu Oulun kaupungin lapsivaikutustenarvioinnin malliin sekä Unicefin ja MLL:n lapsivaikutusten arviointityökaluihin ja aineistoihin.

Kuvaus tiedonkeruusta ja kuulemisista ml. lasten kuuleminen ja lasten näkemykset

Alueen suunnittelusta on kerrottu hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, ja kaavahanke on edennyt tavanomaisen vuorovaikutustavan mukaisesti. Alueella on nykyisin vain vähän asutusta. Lapset ja nuoret ovat saaneet tietoa alueen kaavoituksesta perheiltään. Lapsia ja nuoria ei ole erityisesti osallistettu suunnittelun aikana. Kaavaehdotusvaiheessa alueelle on laadittu alustava katusuunnitelman luonnos, joka tulee kommentoitavaksi Ota kantaa-palveluun yhtä aikaa kaavaehdotuksen nähtävilläolon kanssa.

5. Asemakaavan lapsivaikutukset

Kaavalla on vaikutusta virkistysalueisiin ja puistoihin. Rakentamattomina olleita alueita muutetaan asuinrakentamiseen ja virkistysalueiden käyttöön. Kaava mahdollistaa ulkoilun ja virkistysten reittien kehittämisen. Virkistysreiteillä on vaikutusta lapsen hyvinvointiin ja vapaa-aikaan sekä terveyteen. Virkistysreitit palvelevat haavoittuvassa asemassa olevia lapsia, koska niiden käyttö ei riipu perheen varallisuudesta. Lapsilla ja nuorilla on sujuvat, turvalliset ja mahdollisimman lyhyet yhteydet esimerkiksi koulun yhteydessä oleville harrastuspaikoille.

Asemakaavalla mahdollistetaan erillispientalojen (AO) ja asuinpientalojen (AP, AP-5) rakentaminen. Alueella voi asua paljon lapsiperheitä. Asuinympäristöstä tehdään viihtyisä ja turvallinen, jolla on vaikutusta lapsen terveyteen, hyvinvointiin ja turvalliseen arkeen. Asumisen pihat ovat tärkeässä asemassa.

Alueen läheisyydessä sijaitsee koulu ja alueelle on osoitettu päiväkotirakennus. Koulupolku on mahdollista toteuttaa. Päiväkoti- ja koulumatkat on mahdollista kulkea kävellen tai pyöräillen sujuvia, turvallisia ja valaistuja reittejä pitkin. Liikennemuodot on eroteltu toisistaan ja alueelle tulee alikulut Alakyläntielle. Päiväkoti- ja koulupalveluiden saatavuudella ja laadulla on vaikutusta lasten hyvinvointiin, huolenpitoon ja arkeen.

Alueelle sijoittuu palveluasumisen korttelialue (PA), joka mahdollistaa ikäihmisten asumispalveluiden järjestämisen alueelle. Useiden sukupolvien asumisen mahdollisuus alueella voi vaikuttaa myös lapsen ihmissuhteiden jatkuvuuteen. Lisäksi alueelle osoitetaan liikerakennusten korttelialue (KL) päivittäistavarakaupalle. Nämä mahdollistavat yritysten sijoittumisen alueelle. Tällä voi olla vaikutusta työpaikkojen määrään ja sijaintiin, millä puolestaan voi olla vaikutusta perheiden työllisyyteen ja vanhempien työssäkäyntiin. Työllisyydellä on vaikutusta lapsiperheiden toimeentuloon. Työllisyyden parantamisella on vaikutusta erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja lapsiperheköyhyyden vähentämiseen.

Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteyksillä sekä laadulla on vaikutusta lasten turvallisuuteen ja itsenäiseen liikkumiseen. Kaavalla on vaikutusta edellä mainittuihin yhteyksiin, jotka suunnitellaan asemakaavoitettavalle alueelle. Alueen saavutettavuus eri kulkumuodoilla paranee, sillä alue on pääosin rakentamatonta. Joukkoliikenteen yhteyksien kehittäminen voi tuoda alueen saavutettavammaksi useammille ihmisille.

Yhteenveto ja kokonaisarvio

Hankkeella on merkittäviä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Vaikutukset tulee huomioida suunnittelussa.

6. Johtopäätös ja suositus jatkotoimenpiteiksi

Kokonaisarvion perusteella asemakaavan tunnistetut vaikutukset lapsiin ja perheisiin ovat hyväksyttäviä suhteessa asemakaavan tavoitteisiin.

Alueen jatkosuunnitteluun saadaan tarvittava tieto kaavahankkeen asiakirjoista ja sen aikana toteutuvasta vuorovaikutuksesta alueen asukkaiden ja muiden osallisten kanssa. Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuudet suunnitteluun tulee huomioida.

Alueelle on laadittu alustava katusuunnitelman luonnos, joka tulee kommentoitavaksi Ota kantaa-palveluun yhtä aikaa kaavaehdotuksen nähtävilläolon kanssa.

Tämän arvioinnin tulokset ja suositukset viedään päätöksentekijöiden käyttöön osana päätöksentekoon liittyviä materiaaleja.

